

ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФІТНЕС-ТРЕНЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

THE ARTICLE IS DEVOTED TO ONE OF THE TOPICAL ISSUES OF THE SPECIAL PROFESSIONAL COMPETENCIES FORMATION OF FUTURE FITNESS COACHES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE

У статті на основі теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури з'ясовано організаційно-методичні аспекти підготовки майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності у вищих навчальних закладах. Проаналізовано професійну підготовку майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти як науково проблему. Окреслено недоліки сучасної системи професійної підготовки фахівців з оздоровчого фітнесу у вищих навчальних закладах, що призводять до невідповідності рівня їхньої компетентності до соціального запиту, що постійно зростає, і розвитку фітнес-технологій. Досліджено структуру професійної підготовки майбутніх фахівців та обґрунтовано значення її зміст прaxeологічного компонента в їхній професійній підготовці. З'ясовано професійні складники успішної діяльності фітнес-тренера й охарактеризовано професійно важливі якості його особистості. Проаналізовано вимоги провідних спортивно-оздоровчих центрів, що висуваються до рівня компетентності майбутніх фітнес-тренерів. Сформовано загальну структуру спеціальних професійних компетентностей фітнес-тренера й обґрунтовано їхні кваліфікаційні характеристики згідно з вимогами Єдиного стандарту фітнесу України. З'ясовано, що рівень розвитку прaxeологічного компонента професійної компетентності майбутніх фітнес-тренерів, який формується в закладах вищої освіти, дає змогу визначити ступінь здатності фахівців до здійснення ефективної професійної діяльності і становить необхідний обсяг професійних умінь і навичок з надання фітнес- і рекреаційних послуг різним групам населення. У статті зазначені базові і спеціальні трудові функції фітнес-тренера, на основі яких визначені необхідні компетентності, навички та знання, які необхідно розвивати під час професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах. Визначено провідні напрями підвищення професійної компетентності фітнес-тренерів відповідно до особливостей майбутньої професійної діяльності фахівців з фітнесу.

Ключові слова: фітнес-тренер, професійна підготовка, структура професійної

компетентності, спеціальні професійні компетенції, фітнес-технології, фітнес стандарт.

The article clarifies the aspects of future fitness trainers' preparation for their professional activity in higher educational institutions on the basis of theoretical analysis of the psychological and pedagogical literature. The system of professional education of fitness trainers is analyzed as a scientific problem. There are outlined the deficiencies of the modern educational system of health fitness specialists' professional training that lead to contradiction of their competence level to the constantly growing social demand and fitness technologies development. The author examines the professional training structure of future fitness trainers and the significance of the development of its praxeological component. There are clarified the professional components of fitness-trainer's success activity and the professionally important qualities of his personality. The professional requirements of the leading sports and health centers to the level of fitness trainer competence are analyzed. The main attention is focused on the research of the general structure of fitness-trainer's special professional competencies and his qualification characteristics according to the requirements of the Unified Fitness Standard of Ukraine. It was found that the praxeological component level of professional competence of future fitness trainers, which is formed in higher education institutions, allows to determine the degree of professionals ability to carry out effective professional activities. This competence level provides also the necessary amount of professional skills and abilities to future specialists to provide fitness and recreational services on a high level to various population groups. On the base of job functions of a fitness trainer there are determined the needed competencies, skills and knowledge that must be developed during the training of future professionals in higher education institutions. It is also noted the leading directions to increase in the professional competence level of fitness trainers according to features of their future professional activity.

Key words: fitness trainer, professional training, structure of professional competence, special professional competence, fitness technologies, fitness standard.

УДК 378.14:796.412
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/30-1.23>

Пастушкова Н.А.,
викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Донбаської державної машинобудівної академії

Постановка проблеми в загальному вигляді. Уведення професії «фітнес-тренер» є новою для спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», тому потребує реорганізації традиційної системи підготовки кадрів і створення нових підходів до її проектування. Сучасна система підготовки спрямована більшою мірою на розвиток спортивної майстерності й загальнонаукового компонента освіти майбутніх учителів фізичного виховання та не розкриває особливості навчання,

специфічність методів, форм і засобів професійної підготовки фітнес-тренерів. Отже, на цьому етапі професійна підготовка фітнес-тренерів у закладах вищої освіти не забезпечує випускникам високого рівня професійної компетентності й потребує вдосконалення системи професійної підготовки, подальшого дослідження та пошуку нових шляхів, методів і засобів формування спеціальних компетенцій фітнес-тренерів відповідно до соціального запиту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичний аналіз наукових джерел засвідчує актуальність досліджуваної проблеми. Значна увага досліджень (М. Буренко, 2012; Є. Павлюка, 2014; В. Пономарьова, 2010; В. Пристинського, 2014; Т. Чопик, 2013) приділяється аспектам фахової підготовки майбутніх тренерів у вищих навчальних закладах. Досліджено теоретичні та методичні аспекти підготовки майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності (А. Сватсьевим, 2013; М. Василенко, 2012, 2018; А. Боляк, 2012); розглянуто специфіку професійної діяльності фітнес-тренера (О. Корносенко, 2015; Н. Степанченко, 2017; Л. Сущенко, 2003; О. Ажиппо, 2015, Є. Захаріної, 2015). Група авторів (Ю. Беляк, 2014; П. Слобожанінов, 2017, А. Твеліна 2014) відмічає тенденцію до необхідності вирішення провідної суперечності між суспільною потребою в якісних фізкультурно-оздоровчих і спортивних послугах і необхідністю оновлення системи підготовки фахівців до тренерської діяльності.

М. Василенко наголошує на проблемі формування в майбутніх фітнес-тренерів готовності до здійснення професійної діяльності, інші (М. Дутчак, 2012; О. Берест, 2016; О. Корносенко, 2015; Т. Круглова, 2007; Є. Приступа, 2017; О. Сайкіна, 2015) – на важливості розв'язання проблеми професійної підготовки фітнес-тренерів у закладах вищої освіти й указують на невідповідність рівня підготовленості фітнес-тренерів вимогам роботодавців і необхідність подолання фрагментарного вузькоспеціалізованого навчання цих фахівців. Група дослідників (О. Атамась, 2013; С. Демеха, 2013; М. Дутчак, 2012; О. Жданова, 2014; І. Іванов, 2014; О. Кібальник, 2014; К. Короленко, 2014) акцентують увагу на формуванні змісту, доборі методів, форм і засобів підготовки майбутніх фітнес-тренерів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. На нашу думку, недостатньо обґрунтовані теоретичні й методичні засади професійної підготовки фітнес-тренерів, а саме зміст навчання, організаційно-педагогічні умови, методи та система засобів, що забезпечить готовність майбутніх фахівців до професійної діяльності. Проблема полягає в невизначеності системи професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів і засобів формування спеціальних компетенцій фітнес-тренерів, що забезпечить майбутнім фахівцям готовність до професійної діяльності. Отже, недостатня теоретична розробленість професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти відповідно до сучасного рівня розвитку оздоровчих фітнес-технологій і соціальна значимість означеної професії, що зростає, зумовили мету дослідження.

Мета статті – теоретичне дослідження спеціальних компетенцій майбутніх фітнес-тренерів,

виявлення професійно важливих особистісних якостей фітнес-тренера та розгляд концептуальних засад системи професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти зобов'язана сформувати професійну компетентність випускників, що дасть їм змогу після завершення освітньої програми успішно реалізувати отримані знання та професійні навички в діяльності з надання фітнес-послуг для різних груп населення з урахуванням сучасних вимог суспільства. На нашу думку, М. Василенко найбільш повно розкрила сутність професійної компетентності фітнес-тренерів, що формується в закладах вищої освіти. Автор трактує поняття як інтегративну характеристику особистості, яка є результатом підготовки випускника закладу вищої освіти, визначається сформованістю знань, умінь і навичок, професійно важливих, світоглядних і громадянських якостей, що в сукупності забезпечує можливість виконання ними професійних обов'язків із задоволення потреб населення у фізичному вдосконаленні, збереженні й відновленні здоров'я, активному відпочинку та реалізується відповідно до розроблених фітнес-програм і рекомендацій у форматі індивідуальних або групових занять [5, с. 315].

З'ясування професійних складників діяльності фітнес-тренера є необхідним для подальшого проектування змісту професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів. Поняття успішності тренера з фітнесу може бути досягнуто завдяки розвитку сукупності професійно важливих якостей його особистості, таких як універсальність технічних, методичних та організаційних навичок; уміння програмувати заняття для осіб з факторами ризику захворювань; бажання й уміння навчатися; уміння спілкуватися іноземною мовою; уміння продавати фітнес-послуги, уміння керувати мотивацією споживача фітнес-послуг; уміння здійснювати контроль за фізичним станом споживача фітнес-послуг; педагогічна майстерність; харизма та приємна зовнішність; артистизм; креативність; уміння безконфліктного спілкування; комунікабельність; упевненість у собі; уміння надавати консультації з раціонального харчування та здорового способу життя [6, с. 98; 7, с. 121].

Перспективним напрямом формування професійної компетентності студентів – майбутніх фітнес-тренерів – є пошук шляхів відповідної організації підготовки до професійної діяльності під час навчання у вищому навчальному закладі. Дослідження Е. Павлюка дали підставу вважати, що ефективна підготовка майбутніх тренерів можлива за таких педагогічних умов: формування професійно-мотиваційного виховного простору; взаємодія закладу вищої освіти та підприємств ринку

фітнес-послуг; адаптивність і гнучкість освітнього процесу; забезпечення зворотного зв'язку при взаємодії викладачів і студентів; забезпечення професійної самоосвіти й самовдосконалення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки; розуміння професійної мотивації як процес формування фахових орієнтацій майбутніх фахівців. Під педагогічними умовами професійного становлення Е. Павлюк визначає сукупність взаємозалежних елементів освітнього середовища – факторів, що визначаються й усвідомлюються учасниками педагогічної взаємодії, реалізуються в навчально-виховному процесі ВНЗ, спонукають викладачів і студентів до активізації власної діяльності з метою оптимізації професійного становлення майбутніх тренерів у процесі фахової підготовки й зумовлюють підвищення ефективності процесу фахової підготовки фахівців з вищою освітою [13, с. 109].

З огляду на теоретичні розробки в дослідженні структури професійної компетентності, на наш погляд, найбільш обґрунтованою є розробка цієї структури автором М. Василенко (рис. 1), відповідно до якої базова структура професійної компетентності фітнес-тренерів, що формується в закладах вищої освіти, має складатися з таких основних компонентів: мотиваційний, аксіологічний, гносеологічний, особистісний і праксеологічний, та утворюватися системою загальних, базових і спеціальних компетентностей (дидактично-рухової, проектувально-конструкторської, контрольної-аналітичної, організаційно-регулятивної, мотиваційно-комунікативної та маркетингово-комерційної) [6, с. 101].

Вихідними позиціями при структуруванні професійної компетентності фітнес-тренерів, яка формується в закладах вищої освіти, є розуміння, що кожний компонент характеризує певну властивість, здатність або здібність особистості, що є, на думку М. Василенко, фундаментом для успішної реалізації професійних функцій фітнес-тренерів. Мотиваційний компонент професійної компетент-

ності фітнес-тренерів характеризується наявністю професійної спрямованості особистості; аксіологічний – визначає ступінь її здатності до самовизначення, цілепокладання й актуалізації власних потенціалів; гносеологічний – характеризується комплексом соціально-гуманітарних, фундаментальних і професійних знань і сформованих академічних здібностей; праксеологічний – відображає ступінь здатності майбутніх фітнес-тренерів до здійснення ефективної професійної діяльності та становить необхідний обсяг спеціальних компетенцій [7, с. 119].

Крім того, автор наголошує, що в процесі розробки системи професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти мають бути враховані такі здобутки світового досвіду: тісна співпраця з роботодавцями; орієнтація змісту професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів на формування в студентів здатності до безконфліктного спілкування, мотивування клієнтів, до розробки та проведення фітнес-програм оздоровчо-профілактичної спрямованості з різними групами населення; активне застосування різноманітних форм навчання студентів; диверсифікація освітніх послуг; узгодження національних реєстрів освітніх кваліфікацій тренерів різних країн і поширення практики створення міжнародних освітніх програм [10, с. 20].

Сьогодні єдиним стандартизованим підходом до визначення переліку трудових функцій, загальних і спеціальних компетенцій, необхідного обсягу знань, умінь і практичних навичок фітнес-тренера ми пропонуємо вважати розробку професійного стандарту для фітнес-тренера у сфері оздоровчого фітнесу, упровадженого Національним університетом фізичного виховання і спорту України спільно з аналітично-консалтинговою установою FitnessConnectUa [9]. Професійний стандарт розроблено для встановлення контролю якості у сфері надання фітнес послуг, здійснення ефективної кадрової політики в організаціях фітнес-індустрії та підвищення кваліфікації фахівців, що

Рис. 1. Структура професійної компетентності майбутніх фітнес-тренерів, що формується в закладах вищої освіти

впливатиме на якість надання фітнес-послуг різним верствам населення.

На основі розробленого стандарту, що затверджує формування єдиних стандартів і критеріїв оцінювання компетенцій фітнес-тренера в різних підрозділах (групових програм, персонального тренінгу, аквафітнесу та дитячих програм), нами запроваджено єдину модель для формування спеціальних компетенцій майбутніх фітнес-тренерів відповідно до сучасного рівня розвитку ринку фітнес-послуг (рис. 2). Підготовка фахівців за означеними трудовими функціями забезпечить формування праксеологічного компонента їхньої професійної компетентності, що сприятиме підвищенню рівня підготовленості фітнес-тренерів у вищих навчальних закладах до вимог роботодавців і забезпечить готовність майбутніх фахівців до професійної діяльності.

Треба зазначити, що визначені спеціальні компетентності є єдиними базовими вміннями фітнес-тренера, за напрямками яких має здійснюватися підготовка майбутніх фахівців у ВНЗ, однак ми наголошуємо на необхідності проходження обов'язкової фахової практики студентами в спортивно-оздоровчих закладах за обраним фітнес-підрозділом з урахуванням їхніх професійних навичок і здібностей. Ми вважаємо, що такий підхід забезпечить максимальний ступінь підготовки майбутніх фітнес-тренерів до здійснення ефективної професійної діяльності та сприятиме реалізації їхніх сильних професійних сторін як висококваліфікованих спеціалістів у сфері оздоровчого фітнесу.

Базові трудові функції фітнес-тренера включають розробку програм індивідуальних і групових занять з урахуванням вікових та індиві-

дуальних особливостей клієнтів, організацію та проведення занять, здійснення педагогічного контролю в процесі занять, дотримання вимог внутрішнього розпорядку, техніки безпеки й охорони праці з урахуванням формату заняття та специфіки контингенту.

Перш ніж приступити до розробки будь-якої програми з фітнесу, тренер має провести первинні дослідження, включаючи діагностику антропометричних, функціональних даних клієнта, стан його фізичної підготовленості, психоемоційний стан, оцінку показників здоров'я, виявлення факторів ризику розвитку захворювань, рухового досвіду з використанням сучасних методів діагностики й тестів [1, с. 4]. Для занять фітнесу, що потребують спеціальної фізичної підготовки, важливо оцінити наявні навички спеціальної підготовленості клієнтів (техніка плавання, виконання складно-координаційних вправ з кросфіту, боксу, тощо) як передумови побудови оздоровчих занять з обраної програми фітнесу. Результатом первинного дослідження є етап узагальнення й аналізу результатів діагностики, визначення спрямованості й завдань занять, методів контролю, критеріїв ефективності з урахуванням морфо-функціональних, вікових особливостей, рівня фізичної підготовленості.

Основною базовою трудовою функцією фітнес-тренера є програмування фітнес-занять для різних категорій населення з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей. Базовою компетенцією фітнес-тренера залежно від обраного фітнес-підрозділу є вміння розробляти групові чи індивідуальні заняття аеробної, функціональної, силової, ментальної спрямованості, засобів аквафітнесу чи засобів оздоровчо-рекреаційної рухової активності для дітей і підлітків з урахуван-

Рис. 2. Спеціальні компетенції майбутніх фітнес-тренерів за вимогами роботодавців

ням формату заняття з визначенням етапів, мети, загальних і спеціальних завдань, засобів, методів, параметрів навантаження, форм організації, термінів і методів контролю, критеріїв ефективності програми занять [9]. Варто відмітити важливість уміння тренера проектувати й розробляти програми занять фізичними вправами для категорій населення різної статі, віку, фізичного стану з урахуванням методичних принципів побудови занять, їх регламенту: для осіб з інвалідністю чи осіб, що мають наявні захворювання або фактори ризику виникнення захворювань серцево-судинної системи, обміну речовин, опорно-рухового апарату, з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей; для дітей, підлітків та осіб похилого віку з урахуванням вікових особливостей контингенту; для жінок у період вагітності й післяпологовий період з урахуванням фізіологічних особливостей у кожному триместрі вагітності та в післяпологовий період [12, с. 173].

Відмінною особливістю персонального тренера є вміння застосовувати принципи клієнт орієнтованості й індивідуального підходу при розробці програми занять і прогнозувати результати впливу програми занять на фізичний стан клієнтів. Ключовою компетенцією тренера при індивідуальній роботі з клієнтом є вміння розробляти та надавати рекомендації для різних категорій населення щодо організації харчування, характеру відпочинку й засобів відновлення після занять, організації самостійної рухової активності з урахуванням спрямованості тренувального процесу.

Для тренерів дитячого фітнесу важливо навчитися планувати, організовувати та проводити для дітей і підлітків заняття загальної фізичної підготовки, розвивальної спрямованості чи спрямовані на корекцію постави, з використанням засобів спортивних, рухливих, рекреаційних ігор з урахуванням методичних принципів побудови занять та їх відповідності віковим особливостям контингенту [4, с. 204]. Крім того, необхідно вміти організовувати активне дозвілля для дітей і членів їхньої родини під час перебування як у клубі, так і занять, фізкультурно-оздоровчих і масових заходів на відкритому повітрі (змагання, відкриті заняття, показові виступи, заходи з різних видів рухової активності, тематичні зустрічі).

Передовою функцією успішного тренера цього підрозділу є постійний пошук і впровадження педагогічних інновацій при організації занять і дозвілля дітей. Цей напрям його діяльності має включати використання сучасних педагогічних теорій, технологій, методів організації занять та аналіз наявних чи розробку нових фітнес-програм, ігор, нових форматів проведення розвивальних занять (спрямованих на розвиток когнітивної сфери, інтелектуальних здібностей, тощо), які можуть бути застосовані для дітей різного віку, статі з використанням

сучасного обладнання та матеріально-технічної бази фітнес-клубу [9].

Проведення персонального чи групового тренування передбачає вміння організовувати та проводити заняття відповідно до розробленої програми з використанням засобів силової, аеробної, функціональної, ментальної спрямованості, засобів аквафітнесу чи засобів оздоровчо-рекреаційної рухової активності для дітей і підлітків залежно від обраного фітнес підрозділу. Обов'язковим є знання тренером професійної термінології, уміння використовувати вербальні та невербальні команди в процесі проведення заняття; здійснення підбору музичного супроводу для забезпечення емоційної насиченості занять з урахуванням методичних вимог та особливостей формату заняття [2, с. 115]. Під час проведення заняття тренер має вміти демонструвати досконале технічного виконання фізичних вправ, навчати правильної техніки виконання фізичних вправ із використанням відповідних методів навчання, здійснювати контроль за технікою виконання вправ, модифікувати техніку виконання фізичних вправ з урахуванням індивідуальних особливостей клієнта чи групи. Не менш важливими є здобуття навиків використання методів мотивації та стимулювання активності клієнта в процесі заняття.

Важливою функцією фітнес-тренера є здійснення педагогічного контролю в процесі занять, який являє собою моніторинг інтенсивності виконання фізичних вправ. Обов'язковими для діяльності тренера є навички здійснення контролю за адекватністю фізичних навантажень у процесі заняття відповідно до рівня фізичного стану клієнта чи групи за об'єктивними та суб'єктивними ознаками й надання відповідних методичних рекомендацій. Для оцінювання ефективності обраної програми проводиться обстеження функціонального стану клієнта (експрес-контроль, поточний та етапний) та аналіз показників впливу фітнес-програми на організм, відстежується прогрес клієнтів і за необхідності коригується зміст фітнес-програми [10, с. 17].

У процесі здійснення своєї трудової діяльності фітнес-тренер має вміти створювати психологічно-комфортну атмосферу при спілкуванні з клієнтами, установлювати комунікаційної взаємодії з клієнтами з урахуванням психологічних і вікових особливостей контингенту, тактично взаємодіяти із суміжними підрозділами клубу, дотримуватися субординації в спілкуванні з клієнтами, керівництвом і співробітниками.

Для здійснення успішної професійної трудової діяльності фітнес-тренер має також виконувати такі суміжні функції, як мотивація клієнтів на створення здоров'я формувального середовища, здійснення маркетингової діяльності з продажу персональних занять і додаткових послуг фітнес-клубу, постійне підвищення кваліфікації відповідно до

вимог і потреб фітнес-ринку, формування власного професійного іміджу (діяльність у соціальних мережах, презентація занять на фітнес-конвенціях, участь у змаганнях) (рис. 2).

Треба зазначити, що в сучасних фітнес-центрах простежується тенденція до відкриття нових фітнес-підрозділи з метою надання більш широкого розмаїття фітнес-програм. Провідні фітнес-клуби намагаються представити своїм клієнтам не тільки заняття в тренажерному залі, залах групових програм, басейні, а й відкривають нові зони, такі як зал для кросфіту, єдиноборств, реабілітаційних програм. Високий рівень конкуренції та розвиток фітнес-технологій призводить як до постійного вдосконалення і зростання матеріально-технічної бази, так і появи нових форматів і методів проведення оздоровчих занять (рис. 3). Тому ми наголошуємо на оновленні інформаційного складника та змісту навчально-методичних комплексів системи з професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти [3, с. 71; 5, с. 375], зокрема розширення циклу дисциплін професійної і практичної підготовки: «Аеробіка», «Силовий фітнес», «Функціональний тренінг», «Танцювальна аеробіка», «Ментальний фітнес», «Аквафітнес», «Реабілітаційні програми». Ми вважаємо, що впровадження зазначених дисциплін до системи підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти не тільки сприятиме формуванню мотиваційного, гносеологічного, особистісного та праксеологічного компонентів їхньої професійної компетентності, а й дасть змогу сформувати нове покоління висококваліфікованих спеціалістів широкого профілю в галузі оздоровчого фітнесу.

Висновки. Професійна підготовки майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти має бути орієнтована на формування в студентів спеціальних професійних компетенцій відповідно до сучас-

них вимог ринку з фітнес-послуг і трудових функцій, покладених на фахівців з оздоровчого фітнесу. На основі теоретичного аналізу дослідження окремих аспектів підготовки майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності визначено загальну структуру спеціальних компетенцій майбутніх фітнес-тренерів згідно з кваліфікаційними вимогами Єдиного стандарту фітнесу України як основи для формування праксеологічного компонента в загальній системі їх підготовки у вищих навчальних закладах. Визначення спеціальних компетенцій майбутніх фахівців на основі трудових функцій фітнес-тренера з урахуванням сучасних вимог роботодавців і ринку фітнес-послуг, що постійно розвивається, вивчення проблеми професійного становлення майбутніх тренерів у процесі фахової підготовки у вищому навчальному закладі, визначення сутнісних характеристик провідних структур професійної компетентності й аналіз професійних функцій реальної практики сучасних фахівців повною мірою може стати достатньою науковою підставою для вдосконалення праксеологічного компонента системи їхньої професійної підготовки та забезпечення педагогічних умов системи професійного становлення майбутніх фітнес-тренерів у процесі фахової підготовки. Перспективи для подальших досліджень убачаємо в удосконаленні системи професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів відповідно до Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», спеціалізації «Фітнес»; у вдосконаленні змісту навчально-методичних комплексів системи з професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів, а також у забезпеченні фахового стажування студентів у провідних спортивно-оздоровчих центрах відповідно до обраного фітнес-підрозділу та подальшій співпраці з роботодавцями.

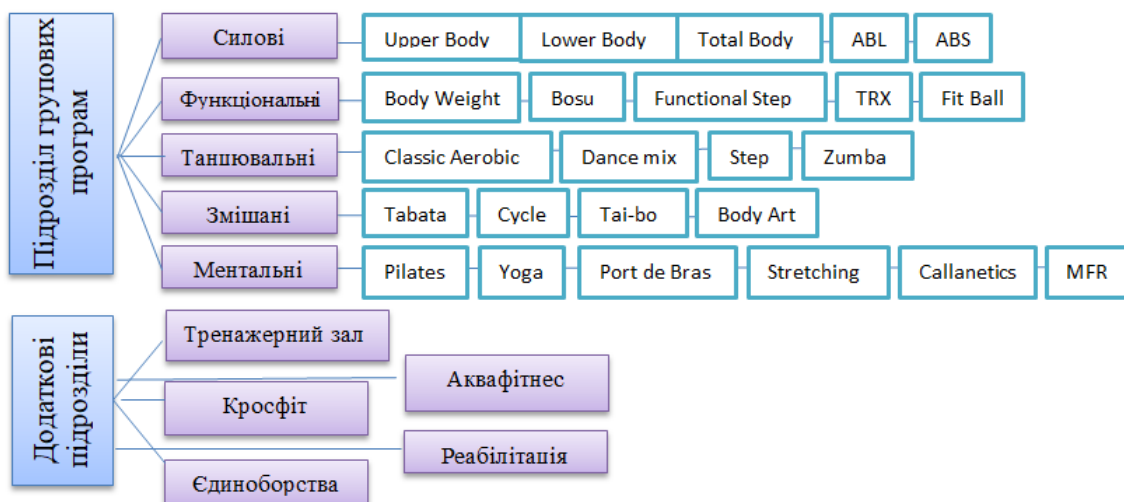

Рис. 3. Фітнес-підрозділи та сучасні програми з оздоровчого фітнесу

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Беляк Ю.І. Класифікація та методичні особливості засобів оздоровчого фітнесу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2014. № 11. С. 3–7.
2. Берест О.О. Сучасний стан проблеми підготовки фітнес-тренерів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету ім. Олександра Довженка. Серія «Педагогічні науки»*. 2016. Вип. 31. С. 113–122.
3. Системний підхід у професійній діяльності тренера з фітнесу : навчальний посібник / А.А. Боляк, Н.Л. Боляк, О.В. Корх-Черба, П.М. Кизім. Харків : ХДАФК, 2012. 130 с.
4. Буренко М.С. Формування фахових компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі вивчення циклу професійно-орієнтованих дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2012. 224 с.
5. Василенко М.М. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти: теорія та методика : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 495 с.
6. Василенко М.М. Стан готовності майбутніх фахівців до діяльності у сфері фітнес-індустрії. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : збірник наук. праць. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2014. С. 98–102.
7. Василенко М.М. Сучасні вимоги роботодавців до формування готовності майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. С. 119–124.
8. Демеха С. Технологія управління фізкультурними кадрами в організаціях фітнес спрямованості. *Фізичне виховання, спорт, культура здоров'я в сучасному суспільстві*. 2013. С. 9–12.
9. Єдиний фітнес стандарт України : Наказ Міністерства соціальної політики України від 22.01.2018 № 74. URL: <https://www.uastandard.fitness>.
10. Дутчак М.В., Василенко М.М. Теоретичне обґрунтування кваліфікаційної характеристики фітнес-тренера. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Харків : ХОВНОКУ, 2013. № 2. С. 17–21.
11. Корносенко О. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів як педагогічна проблема. *Молода спортивна наука України* : збірник наук. пр. з галузі фіз. виховання і спорту / за заг. ред. Є. Приступи. Львів, 2016. Вип. 20, Т. 3/4. С. 85–91.
12. Корносенко О.К. Специфіка і функції професійної діяльності фітнес тренера. *Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту*. 2015. С. 173–177.
13. Павлюк Є.О. Професійна компетентність як складова професійної діяльності майбутніх тренерів-викладачів. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія «Педагогічні та психологічні науки»*. 2014. № 2. С. 109–117.
14. Сайкіна Е.Г., Смирнова Ю.В. Актуалізація професійної підготовки спеціалістів по фітнесу в вищих навчальних закладах в умовах нових освітніх стандартів. *Современные проблемы науки и образования*. 2015 № 3. URL: <http://scienceeducation.ru/ru/article/view?id=17499>.
15. Степанченко Н.І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2017. 629 с.